

Ks. Prof. Dr hab. Józef Krukowski

Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji

Katolicki Uniwersytet Lubelski

R e c e n z j a

pracy doktorskiej pana mgra WOJCIECHA POTOCKIEGO: „Formacja do stanu duchownego w prawie Kościoła łacińskiego według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku”, napisanej pod kierunkiem ks. dra hab. Mirosława Sitarza, prof. KUL i dr Agnieszki Romanko (jako promotora pomocniczego), Lublin 2020, ss. 258 maszynopisu

Przedmiotem recenzji rozprawy pana Mgra Wojciecha Potockiego przedłożonej Radzie Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL jest udzielenie odpowiedzi na pytania: jak postawione w niej zostały zadania badawcze pod względem merytorycznym i czy spełnione zostały wymagania stawiane rozprawom doktorskim pod względem metodologicznym. Recenzja obejmuje następujące punkty: wybór problematyki badawczej, konstrukcja pracy, metoda opracowania, uwagi krytyczne, konkluzja.

1. Wybór tematu rozprawy

Wybór problematyki badawczej, których rezultatem jest przedłożona rozprawa, zasługuje na pełne uznanie ze względu na doniosłość i aktualność. Temat rozprawy dotyczy problematyki, będącej przedmiotem zainteresowań najwyższego ustawodawcy kościelnego i literatury naukowej z zakresu nauki prawa kanonicznego. Jakkolwiek temat ten był już przedmiotem wielu komentarzy kodeksowych i artykułów, to nie był on przedmiotem opracowań monograficznych. Niewątpliwie brak jest tak obszernego i całościowego ujęcia tego tematu.

2 . Konstrukcja pracy

Stwierdzam, że konstrukcja pracy jest poprawna. Całość opracowania zawiera wszystkie istotne elementy pracy dyplomowej. Obejmuje bowiem: wykaz skrótów, wstęp, trzy rozdziały zasadniczej treści, zakończenie i bibliografię.

Wykaz skrótów nie budzi zastrzeżeń.

W obszernym wstępie Autor w sposób przekonujący uzasadnił wybór tematu swej rozprawy. W sposób przejrzysty wprowadził czytelnika w pole swoich zainteresowań badawczych. Wskazał, że jej celem jest przeanalizowanie wymogów, jakie Kościół

katolicki stawia kandydatom do prezbiteriatu ze względu na ich doniosłą rolę w realizacji misji zbawczej Chrystusa na ziemi.

Należy zauważyć, że Autor bardzo ambitnie sformułował tezę swojej dysertacji, oświadczył bowiem, że: „Formacja kapłanów powinna być ponownie odpowiednio wypromowana, odnowiona i dowartościowana [.....]”. Czytelnikowi nasuwa się pytanie: co w tym kontekście oznacza, że formacja ta ma być „ponownie wypromowana” ?

Autor wskazał również, że istotnym celem tej formacji jest: „aby wszyscy członkowie seminarium wspólnoty (a następnie całego prezbiterium) stawali się coraz bardziej podobni do Chrystusa [...]”.

Następnie Autor w zasadzie w sposób poprawny scharakteryzował:

- materiał źródłowy i literaturę przedmiotu, obejmującą publikacje krajowe i zagraniczne dotyczące tematu podjętego opracowania;
- oraz podział pracy na rozdziały i metody, jakimi posłużył się w swoim opracowaniu.

W rozdziale I (s.14-50) zatytułowanym: „Wyjaśnienie podstawowych pojęć i geneza wyższego seminarium duchownego” Autor przedstawił najpierw „wyjaśnienie” następujących pojęć:

- formacja, formacja kapłańska, seminarium duchowne i alumn;
- a następnie „Rys historyczny formacji do stanu duchownego”, który zawiera syntetyczne ujęcie problematyki formacji do kapłaństwa od pierwszych wieków chrześcijaństwa do Soboru Watykańskiego II.

W rozdziale II (s. 51-94) zatytułowanym: ”Podmioty zobowiązane do formacji”, Autor przedstawił wyjaśnienie następujących pojęć: powołanie do kapłaństwa, podmioty zobowiązane do troski o powołanie kapłańskie oraz strukturę organizacyjną seminarium.

W stosunkowo najobszerniejszym rozdziale III (s.94-210) zatytułowanym „Płaszczyzny powołania” Autor najpierw wyjaśnił pojęcie „podmiotu formacji” i wymogów przyjęcia kandydatów do kapłaństwa do seminarium i powołanie dojrzałe. Następnie dokonał wnikliwej analizy „płaszczyzn formacji” wyróżniając wśród nich ludzką, duchową, intelektualną, duszpasterską i misyjną. Nasuwa się pytanie: czy nie należałoby zatytułować tego rozdziału „rodzaje formacji” zamiast „płaszczyzny formacji”.

W zakończeniu Autor dokonał podsumowania przedstawionych w całej rozprawie rozważań i analiz wykazując, że zadania, jakie sobie postawił we wstępie, zostały w pełni zrealizowane.

3. Ocena pod względem metodologicznym

Oceniając pracę pod względem metodologicznym stwierdzam, że Autor wykazał się umiejętnością posługiwania się kilkoma metodami pisania pracy naukowej, a mianowicie metodą historyczną i teologiczno-prawną w analizowaniu zagadnień historycznych i przesłanek teologicznych, a przede wszystkim metodą dogmatyczno-prawną w analizowaniu zagadnień dotyczących wymogów, jakie winni spełnić kandydaci do kapłaństwa w świetle obowiązujących przepisów prawnych, zawartych w Kodeksie

Prawa Kanonicznego z 1983 roku i w aktach wykonawczych Stolicy Apostolskiej, zwłaszcza w *Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis*.

4. Uwagi krytyczne

Nie można nie zauważyć pewnych mankamentów w systematyzacji omawianych zagadnień. Przede wszystkim rozprawa zyskałaby na przejrzystości pod względem merytorycznym, gdyby została podzielona na następujące cztery (zamiast na trzy) rozdziały, a mianowicie :

- rozdział I - Rys historyczny formacji kandydatów do kapłaństwa,
- rozdział II - Wyjaśnienie podstawowych pojęć, do których należałoby zaliczyć: powołanie do kapłaństwa, w tym powołanie dojrzałe; formacja kapłańska; seminaria duchowne; wymogi przyjęcia do seminarium duchownego;
- rozdział III - Podmioty zobowiązanie do współpracy w przygotowaniu kandydatów do kapłaństwa;
- rozdział IV – Rodzaje formacji do kapłaństwa.

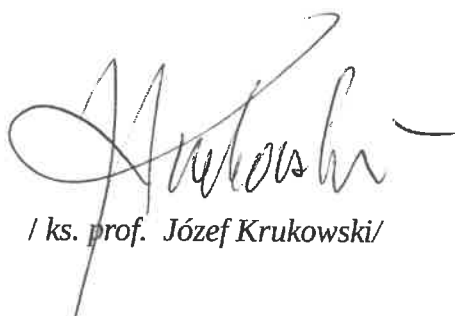
Powyższe uwagi bynajmniej nie pomniejszają istotnej wartości rozprawy. Natomiast wskazane jest uwzględnienie ich w celu ewentualnego przygotowania rozprawy do publikacji.

Konkluzja

Reasumując stwierdzam, że rozprawa pana mgra Wojciecha Potockiego stanowi oryginalne rozwiązanie zagadnienia naukowego oraz wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną w dziedzinie nauki prawa kanonicznego, umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a tym samym odpowiada warunkom ustawowym do uzyskania stopnia doktora nauk prawnych.

Stawiam więc wniosek o dopuszczenie Go do przewodu doktorskiego.

Lublin, 28.06.2020.

/ ks. prof. Józef Krukowski/